

29 jan. -07. Vår del av underhållningen (som totalt höll en mycket hög klass) blev bra och lockade till många skratt när Helena och Elin låg med axlarna i golvet och en filt runt om sig så bara benen stack ut. Dom sparkade med benen så att det påminde om havstulpanens fångsthåv och när sedan det kom ut ett långt rep från havstulpanen "Helena" som överbryggade avståndet mellan de två, illustrerande en parning med en av djurvärldens längsta penisar, så blev det många skratt (vår vanliga havstulpan, *Balanus improvisus* har en penis som är ca 3-4 ggr kroppslängden, men det finns vissa arter som har upp till 20ggr kroppslängden!). I sammanhangen (då det är av intresse för alla båtägare, likväl som för Götheborg) berättade jag om havstulpanens lim eller cement, som den fäster sig med vid underlaget. Ett 75µm (0.000075 mm) tjockt lager på drygt 5 cm² yta håller för mer än 3 tons belastning! Cementet mjuknar något vid 350°C (bly smälter vid 327°C), men det vare sig spricker eller flagnar vid temperaturer under -230,5°C (=flytande kväve), dessutom står det emot de flesta lösningsmedel, syror och baser. Det kallar jag ett superlim!

Nu på förmiddagen går vi för svag vind i nordvästlig kurs upp mot kusten norr om Chennai. Planeringen är att vi ska vara där vid kusten i morgon och sedan följa shelfen söderut mot Chennai. Bengaliska bukten är en väldig slätt på mellan 3500 och 4000 m djup i de centrala delarna, så när man kommer mot Indien höjer sig botten först mycket långsamt, så bara en liten bit utanför kusten är det fortfarande ca 2000m djup! Det gör att kontinentalbranten på ostsidan av Indien är mycket brant och det grunda kustavsnittet från land ut till ca 100 m djup är bara 2-4 sjömil (1 sjömil=1852m), likaså från 100-500m och sedan går det brant ner mot 1500-2000 meters djup! Denna branta sida av kontinenten gör att havsströmmarna sveper längs med och tillflödet från land gör det näringsrikt, främst under regntider, så många planktonätande djur kan påträffas här under gynnsamma förhållanden (och lite tur) som Manta-rockan och valhajen!!! Med god planktonförekomst följer också mycket småfisk som i sin tur drar till sig större fisk. Så vi ska försöka fiska lite med när vi seglar längs kusten. Dessutom så ska det finnas många arter av haj i dessa områden, som naturligtvis jagar samma fiskar som vi. Det finns också delfinerna i detta område, som givetvis också är ute efter fisken. Ska bli spännande både att se vad vi kan fiska upp, som vad det går att få syn på i havsytan!

Tidig eftermiddag idag så bytte vi kurs till en mer eller mindre

kontrakurs (alltså syd-sydost). Alla hjälpte till med att snabbt justera segel och skifta vinkel på bommarna så att båten gled fint och lugnt över på rätt kurs. Sedan fick Helena med sitt färgkänsliga öga blanda rätt kulör på färg för den guldgula kanten på båten och efter ha skrapat så att det låg färgflagor som gyllne pollen på båten kunde alla börja måla.

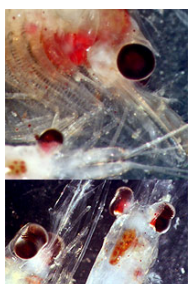

Nu i mörkret ska det sista draget över 3000m djup göras, vi väntar bara på mörkret, så det bör ske någon gång efter 20:00 ikväll, dvs efter vaktombytet för kvällen. Trodde jag färgen var fortfarande för mjuk för att göra manövrar med segel dvs sänka farten, för i så fall skrapar vi bort den vackert nymålade ytan! Så min alternativa plan är att gå upp 05:00 och göra ett prov istället! Vi får se hur det går och hoppas att det inte blåser upp under natten!

30 jan. -07. Vaknade och gick upp för att förbereda provtagning i morgonmörkret. All var klart att sätta häven ca 05:30. Men nu gäller det att vara snabb för gryningen kommer fort! Fick väcka några som sov på akterdäck just där vår wire löper, men de makade snällt på sig med några få grymtningar. Sedan ner med häven till 220m och vi gick sakta nu bara 1.4 knop! Efter håvtaget så gjorde jag ett CTD-drag också då det är bra att ha koll på vattenmassan provtagningen skedde i! Vi var på ca 1000-1500m djup, dvs strax innan kontinentalsslutningen (eller i detta fall "-branten") reser sig upp mot Indiens kust! När sedan vi hade vaktbyte kl 08:00 så var vi på ca 500-700m djup så såg vi plötsligt valsprut! Det var flera grupper av kaskeloter säkert minst 7-9 totalt (vi såg 3 grupper om 2-3 individer i varje). Så nu har vi sett både "striped dolphin", "spinner dolphin" och kaskelot av valar – det blir nog inget

mer nu, då vi går raskt med motor mot Chennai nu! – Ingen vind!

Nere vid mikroskopet så börjar min kontroll av provet – inget speciellt, mest den förväntade fångsten. Det var mycket med krill i provet, båda ögontyperna var representerade med övervikt för den "bönformade" typen.

Nu var det en hel del ostracoder i provet igen, de har ju varit få eller inga alls ute på öppet vatten. Givetvis fanns den vanliga mångfalden av olika copepoder samt pilmaskar.

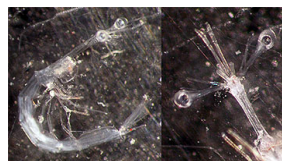

Några hyperiidder fanns med, men inte någon av de med extrema huvuden och synorgan.

Vi fick också upp en liten kammanet och bara en enda Luciferräka!

Ett lite underligt djur är något som liknar en pytteliten havsanemon men utan riktig fäst/sugskiva, i stället var det något som såg ut

som klibbiga fästrådar eller något liknade. Så om det är en juvenil anemon som settlat på något drivande föremål i den fria vattenmassan eller en "äkta" pelagisk form har jag ingen aning om! Vi fick också upp en mycket "hårig" mask, dvs en

polychaet med långa seta på kroppen som hjälper den att sväva runt i vattnet.

Att vi är något grundare nu är tidigare och dessutom närmare en fastlandskust visade sig genom att vi fick en foraminifer i håven. Det är en skalbärande amöba (dvs ett encelligt djur) som bygger dessa vackra små formationen. Allefter djuret växer bygger den till en ny kammare. De är en betydelsefull djurgrupp i havet, på vissa botten består det översta sediment skiktet nästan bara av foraminiferer!

Totalt sett så visar detta prov på kontakt med kustnära vatten och nästa prov kommer att ske över högst 300 m djup om inte grundare.

Vi gick sedan i mycket svag vind till man upptäckte att vi låg efter i tid istället för att vara för som det har varit tidigare under färden! Så vi startade motorerna och började gå mot Chennai! Vid en direkt fråga hur exakt på tid vi måste vara i Chennai och om det fanns utrymme för ett grunt planktondrag innan så sa kapten Kaaling att det går bra, det utlovade fyverkeriet vi måste vara framme till är ju först efter mörkrets inbrott och vi är beräknade till en ankomsttid run 17:00!

Så då baxade jag för första gången under denna resa upp den STORA planktonhåven.

Ett tag när jag försökte få den uppför den branta trappan undrade jag om dom byggt fartyget runt den, den går inte att få upp! Men med lite trixande och bökande gick det ju så klart till sist! Väl uppe på däck så kopplade vi samman den med wire och fångstköpp i hävnätets slut och var då klara för resans sista planktondrag!

Med motor så kunde vi få ner farten till nära nog 0 knop, förutom strömmen vill säga,

men allt gick bra, vi la ut 60m wire på ett förmodat bottendjup av runt 50-60m. Det betyder, om sjökortets djupangivelser är korrekta, att vi tagit ett vertikaldrag från botten till ytan! Vi gjorde också snabbt ett CTD-drag också sedan sköljdes att en sista gåns och fick torka innan det packades ihop. Under tiden gick jag ner till mikroskopet för att gå igenom provet. Det var en hel del skillnader på detta prov jämfört med övriga prover (så grunt har vi aldrig tagit ett prov på under denna resa). Provet här vimlade med stomatopodlarver i olika stadier, stor skillnad mot de få vi fått ute till havs. I övrigt så fanns det givetvis copepoder, amphipoder och mysider. Några bekantingar från tidigare var en del små Luciferräkor och många stora vingsnäckor. Därimot så fanns det inga krill i detta grunda drag (vilket inte är förvånande). Många krabbmegalopor och första krabba stadier fanns i fångsten, dvs sista stadiet som

frisimmande krabblarv och det första juvenila (=ungdoms) stadiet som söker sig ner till botten för att växa till och bli en vuxen krabba. Över huvud taget var det gott om olika larvformer i detta prov. En liten nyligen bottenfälld *Galathea*-krabba ("trollkrabba") fanns också i provet.

Jag har länge tyckt att det sett ut som att vi fått *Oikopleura* i våra håvdrag, men något har inte riktigt stämt i utseendet. Men nu plötsligt så såg jag varför, den tillverkade filterpåsen av gele som djuret gör har inte funnits. Men nu såg jag ett helt djur och medan jag fotograferade så bröts filterpåsen av.

Det var därför jag aldrig såg en hel! Påsen är det ljusa med en nedåtriktad öppning på bilden, hela djuret är geleartat och genomskinligt vilket gör det svårt att fotografera (och inte blir det bättre av att fartyget rullar hela tiden). Vi fick också upp en liten polychaet,

som var så hårt ihoprullad att jag först trodde det var ett sjunket, taggit gräsfrö! Men sedan när "fröet" öppnade sig och började att snurra och röra sig fick jag revidera min första tanke!

Så sedan återstod det bara att konservera och stuva undan de sista proverna för denna gång, förpacka proverna och lägga in i kylskåpet (spriten dunstar inte så fort då). Sedan får jag vänta tills Ostindiefararen kommer till Göteborg den 9 juni för att hämta proverna för en mer detaljerad genomgång!

Vi ankom till Chennai på eftermiddagen, från kusten sett verkar det vara ett enda långt industri- och hamnområde norr och söder om stadsbildningen och med ett vatten som inte ser så badvänligt ut (på natten flöt en uppsvälld, död liten delfin förbi oss där vi låg för ankar).

Trots det verkar det vara många som fiskar i närområdet!

Vi blev mötta av marinen som verkar ha obegränsad tillgång på bränsle som dom kör, runt oss, bort igen med full fart och sedan tillbaka!

Samtidigt så hissade vi vår gästflagga – den indiska, som våra indiska besättningsmän fick äran att själva hissa! Under tiden beslogs eller togs segel ner inför ankringen. Framför oss i kvällsdiset låg Chennai med en lång sandstrand med fiskebåtar på.

Sedan efter vi ankrat gick alla utom vakten ner under däck där de indiska besättningsdeltagarna förberett en presentation om Indien, politiskt, kulturellt och historiskt. Det var mycket intressant att höra på.

Sedan blev det grillfest på soldäck (det aktere, översta däck) och från två båtar i vattnet mellan oss och Chennai började ett imponerande fyrverkeri, som höll på och höll på och höll

..... Flera gånger trodde vi det var klart och började att hurra – men då fortsatte det, de långa oförklarliga pauserna i uppskjutandet förstod vi aldrig, men det var ett häftigt och långvarigt skådespel! Grillen tävlade ibland med fyrverkeriet i flammor, men det blev mycket gott och med ett enormt utbud så alla åt och blev både nöjda och mätta! Nu är vi i Indien och resan över Anamanhavet och Bengaliska bukten är slut!

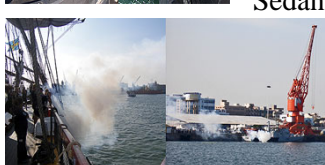
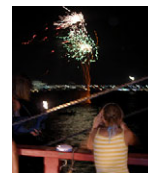

31 jan. -07.

Nästa dag började vi med att göra iordning skeppet inför mottagandet vid kajen i Chennai! Det putsades och pyntades (Helena fick fylla i namnet Götheborg på babordssidan – dvs kajsidan). Sedan görs kanonerna iordning för avfyran, dvs laddas, portana

öppnas och kanonen dras fram. Seglen är nu beslagna och landgången är redo! När vi sedan når hamnen är det massor av folk där och det ligger båtar överallt (detta är en kommersiell hamn, med en jättestor kolhamn tvärs över hamnbassängen). Sedan sköt vi våra 11 kanonskott (indierna vill inte ha

jämna antal skott och vi fick 11 tillbaka från flottans båt vid kajen. Vi lade sedan till vid kajen med vinplar flygande i Indiens (landet vi kom till), Sveriges (givetvis) och Singapores (landet vi kom från) färger. Därefter var det tal av olika personer från styret i provinsen och staden samt SOIC, men även Maud Olofsson satt där under honnörstaket! Hela besättningen blev sedan

välkomnade på traditionellt indiskt sätt med blommor, rökelse och den traditionella fläcken i pannan i rött

och gult! Så denna dag var det mycket festligheter runt och det dröjde ända till efter åtta innan det blev mat! Så nu är vi nöjda och mätta i Chennai och natten sänker sig över oss! Nu kommer besättning (och även jag) att se på vad staden har att erbjuda och koppla av innan nästa resa. Färden Singapore till Chennai är nu slut!

Tack för mig!

Nu går jag iland imorgon och flyger sedan hem till den regniga västkusten igen, men först vill jag hälsa Jens från KMF välkommen ombord som "resident biologist" mellan Chennai och Djibuti. Så jag kommer att med spänning läsa hans brev om vad som händer på den etappen, genom den nordvästra Indiska oceanen!

Matz